І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 243. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го ГРУДНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 17, 1959 No. 243. VOL. LXVI.

ЛУЇС РЕЗИГНУЄ ІЗ ПОСТУ ПРЕЗИДЕНТА СПІЛКИ ВУГЛЕКОПІВ

Джан Л. Луїс (праворуч) після проголошення ним його резиґнації із становища спілки вуглекопів. Зліва: теперішній віце-президент спілки і наступник Луїса на пості президента — 72-літній Томас Кеннеді.

Вашингтон. — Джан Л. Луїс, 79-річний президент спілки американських вуглекопів, яка нараховує 220.000 членів, і на протязі останніх 40 років один з найактивніших і найбільш впливових юнійних провідників, сповістив у листі до редакції професійного органу спілки вуглекопів "Journal", що зараз після нового року він уступить із свого становища і передасть свої обов'язки в інші більш здібні руки. Луїс, який вибився на становище провідника могутньої спілки вуглекопів із звичайного шахтаря, записаний в історії американського робітництва теж, як завзятий пропаґатор і реалізатор ідеї робітничих спілок у великій індустрії. Мотивів своєї резиґнації Луїс не подав, і до них не можна зараховувати стану його здоров'я, бо — не зважаючи на свій похилий вік — він втішається дуже добрим здоров'ям. Минулого року внаслідок серцевої атаки Луїс перебув якийсь час у шпиталі, але з цієї хвороби вилікувався цілком. Наступником Луїса на становищі президента спілки вуглекопів (майнерів) стане автоматично дотеперішній його заступник, віце-президент спілки і колишній заступник пенсильвенійського губернатора Томас Кеннеді. В робітничих колах сподіваються, що Кеннеді буде обраний формально на президента спілки під час референдуму, яке буде проведене між членами спілки в грудні 1960 року. Каденція президента спілки триває чотири роки. У своєму відкритому листі про резиґнацію Луїс гаряче рекомендує вуглекопам Кеннеді, як майбутнього провідника спілки, підкреслюючи не тільки його адміністраційні і провідницькі здібності, але теж і характер і досвід. У зв'язку з резиґнацією Луїса преса підкреслює його незвичайні успіхи, що він їх мав в організуванні робітничих спілок. Це йому приписують ріст і розвиток таких могутніх тепер робітничих організацій, як спілки сталеварних, автомобільних, кавчукових, текстильних і електричних робітників. Американські вуглекопи завдячують йому здобуття відповідних заробітних платень, що при кінці минулого століття виносили від 2.50 до 3 долярів за день праці, а сьогодні ці ставки підвищені до 24.25 дол. за такий же час і то в набагато кращих умовинах, бо Луїс був не тільки організатором спілки, але причинився теж до розвитку і змодернізування вугільної індустрії. Не зважаючи на те, що Луїс був організатором Конґресу Індустрійних Організацій, спілка вуглекопів не належить сьогодні до АФП-КІО, бо Луїс вивів її з Американської Федерації Праці в 1947 році внаслідок розбіжностей щодо ставлення до акту Тефта-Гартлі, який він назвав „невільницьким законом." У зв'язку з відходом Луїса вуглекопи приголомшені і не можуть, як заявляють їх репрезентанти, зрозуміти, чому Луїс мусить відходити. Репрезентанти вугільних компаній вшановують Луїса високим призванням, називаючи його „одним із найбільших робітничих провідників в історії ЗДА."

Уряд вимагає 800 мільйонів на програму дослідження космічних просторів

Вашингтон. — Представник Крайової Космічної Адміністрації повідомив, що уряд домагається на космічну програму в 1961-му році 800 мільйонів долярів, а не одного більйона долярів або й більше, як це дораджують демократичні критики діяльности уряду в цій ділянці. У фінансовому році, який кінчиться 30-го червня 1960 року, видатки на досліди космічних просторів виносили 500 мільйонів долярів. Конґресмени - демократи домагаються значно збільшити ці видатки, щоб не допустити до того, щоб СССР вів перед в досліджуванні космічних просторів. Призначення в бюджеті на досліди космічних просторів суми 800 мільйонів долярів свідчить про те, що уряд не хоче вести перегони в цій ділянці з СССР, тільки бажає працювати згідно з давнішим пляном, коли ще не було відомо, що комуністи мали успіх в дослідах над Місяцем.

Міні проти виміни робітничих делеґацій із СССР

Вашинґтон. — Голова Американської Федерації Праці-Конґресу Індустрійних Організацій заявив журналістам, що це є звичайний „обман", коли державний департамент старається заохотити до виміни робітничих делеґацій між ЗДА і СССР. Міні сказав, що ним очолювана організація АФП - КІО не буде нав'язувати жадних зв'язків із представниками так званого професійного руху в СССР, бо ті совєтські організації — це зовсім урядові організації, які служать режимові до того, щоб легше було панувати над робітництвом. Міні вернувся з Конвенції Міжнародної Конфедерації Вільних Професійних Союзів в Брюсселі ,де прийнято резолюцію, щоб не нав'язувати жадних організаційних зв'язків із совєтськими нібито робітничими організаціями. Міні критикував те порозуміння, яке представник ЗДА підписав у Москві 21-го жовтня, і яке говорить про збільшення культурної і наукової виміни між двома країнами. Міні твердить, що державний департамент „дуже помиляється", коли гадає, що совєтські робітничі спілки не є урядовими організаціями. „Совєтські спілки є керовані однопартійною тоталітарною диктатурою", яка з залізною твердістю контролює всі ділянки совєтського життя. Державний департамент повинен знати, що совєтські спілки — це знаряддя комун. режиму.

Сен. Джансон здобуває прихильників, відпекуючись кандидатури на президента

Шикаґо. — Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон виступав із промовами в західньо - середніх стейтах і здобував прихильність слухачів, хоч заперечував охоту кандидувати на президента в 1960 році. Кореспондент щоденника „Ню Йорк Таймс" Вільям Блер стверджує, що слухачі промов сенат. Джансона набирають враження, що він не хоче кандидувати, тільки хотів би контролювати номінаційну демократичну конвенцію. Та про те журналісти стверджують, що хоч сен. Джансон не має президентських амбіцій, то він є найсильнішим демократичним кандидатом. На своїх виступах сен. Джансон мав повні залі в Гатчінсоні, Кентоки, мав він на прийнятті 800 осіб, хоч пара квитків вступу коштувала $15. В Ди Мойн, Індіяна, він здобув собі прихильність присутніх, між якими більшість становили республіканці.

Ґерой кубинської революції Матос засуджений до 20 років тюрми

Гавана, Куба. — 15-го грудня відбувся військовий суд над найближчим співробітником Фіделя Кастра майором Губертом Матосом, якого засудили до 20-річної кари тюрми. Після революції Матос був військовим командантом провінції Камаґей. 22-го жовтня Кастро наказав його заарештувати за контрреволюцію, бо Матос зрезиґнував із свого становища тому, що в уряді були сильні комуністичні впливи. Крім Матоса засуджено ще на тій розправі 21-го офіцера до тюремної кари від двох до сімох років, а 13-ох звільнено. На цій розправі промовляв як свідок Кастро, який говорив 7 годин про зраду майора Матоса, який дбав про добро великих землевласників і американських капіталістів, які мають інвестиції на Кубі.

ГРОМАДА В ШИКАҐО ЗАЙМАЄ ПЕРШЕ МІСЦЕ В ПРАЦІ ДЛЯ УНС І УКК

Шикаґо. — Минулої суботи, неділі і понеділка тут відбулися імпрези, які потвердили перше місце для місцевої Української Громади як у праці для УНСоюзу, так і УККомітету. Дві ювілейні імпрези УНСоюзу в суботу і неділю, інформація про які була подана в попередньому числі „Свободи", виявили недвозначно, що Шикаґо займає перше місце в кількості членів УНСоюзу, за що й дістало перехідний прапор цієї організації, а наради УК-Комітету, що відбулися в понеділок, 14-го грудня, в домі Відділів УНСоюзу виявили, що Шикаґо займає також перше місце в збірці Народного Фонду УККомітету. Нарадами УКК, про які мова, проводив головний радний УНС п. Тарас Шпікула, а секретарював мґр. Володимир Ничай. Доповідь про стан української визвольної справи та працю УККА виголосив гол. предсідник УНС і президент УККА п. Дм. Галичин, а справу збірки Народного Фонду реферував бюджетовий директор УККА і голова Ліґи Американців Українського Походження п. Іван Дужанський. Справу збірки Народного Фонду на терені Шикаґо реферував мґр, В. Ничай, а в дебатах забирали голос представники поодиноких організацій та активні громадські діячі на цьому терені. На цих нарадах видвигнено м. і. пропозицію, щоб кожний наш громадянин віддавав на цілі УККА одноденний заробіток, який він одержує за вільний від праці американський День Незалежности 4-го липня.

Попереднього дня, в неділю 13-го грудня після ювілейної академії УНСоюзу, відбулися це організаційні збори Окружного Комітету УНСоюзу, що його очолює активний союзовий діяч проф. Іван Михальцевич. Зборами проводив гол. радний Т. Шпікула і в них взяло участь 60 осіб, що репрезентували 16 з усіх 20 Відділів УНС округи. Під час дебат, що вив'язались після організаційної доповіді п. Дм. Галичина, місцеві діячі виявили повну рішучість не тільки задержати своє теперішнє передове місце в стані і праці УНСоюзу, але його ще й відповідно поліпшити.

Інж. Роман Рогожа обраний на голову Товариства Українських Інженерів Америки

Ню Йорк. — Дня 12 грудня 1959 р. в домі Українського Інституту Америки в Ню Йорку відбулись 12-ті Звичайні Загальні Збори Товариства Українських Інженерів Америки. Зборами проводила Президія в складі: М. Раковський, предсідник, Р. Левицький заст. предсідника та В. Онишкевич й інж. Добрянський секретарі. За діяльність Головної Управи звітував В. Рижевський. Збори вибрали Головну Управу Т-ва на рік 1960-ий в складі: Р. Рогожа, голова; Б. Рак, заст. голови; Т. Дурбав, 1-ий секретар; Ю. Зеленський 2-ий секретар; Я. Січинський, скарбник; В. Онишкевич, голова Верифікаційної Комісії. З. Туркало, референт організації і діяльности. Е. Ярош, референт зв'язку; А. Сумик, референт імпрез і товариського життя; В. Гнатківський, референт студентів. Контрольна Комісія обрана в складі: І. Жуковський, А. Лотоцький, В. Рижевський, де Валіґост, інж. Шуль, і П. Шутка члени. До Товариського Суду увійшли: С. Загродський, Р. Левицький, М. Раковський, М. Степаняк, П. Ших. Допомогову Комісію в складі: Р. Баранський, П. Біласюк і О. Семчишин. Збори перейшли в діловій і товариській атмосфері.

ПІСЛЯ ВІДВІДИН ГРЕЦІЇ АЙЗЕНГАВЕР ВИЇХАВ КОРАБЛЕМ ДО ТУНІСІЇ І ФРАНЦІЇ

През. Айзенгавер в оточенні членів грецько королівської родини. На фото зліва: король Греції Павло, през. Айзенгавер, королева Фредеріка, за ними принцеса Софія, принц Константин і принцеса Ірена.

Атени. — През. Айзенгавер знаходиться тепер на кружляку "Des Moins", яким пливе по Середземному морі з Греції до Тунісії. Це перший відпочинок, що його має Президент у своїй подорожі до 11-х заморських країн. Він виїхав з Атен у вівторок, перелетівши гелікоптером понад Акрополіс і на чердак прапорного корабля могутньої американської Шостої середземноморської фльоти. У четвер причалить до Тунісу та о год. 8-ій ранку полетить знову гелікоптером із чердаку корабля до палацу туніського президента Габіба Бурґуїби. За спільним сніданком, обидва президенти в товаристві своїх найближчих дорадників переведуть нараду, після чого — о год. 11-ій перед пол., президент Айзенгавер, відпроваджений президентом Бурґуїбою, від'їде до туніського порту, а відтіль поїде тим же кружляком "Des Moines" до французького порту Тульон.

Відвідини през. Айзенгавера в Греції були таким самим персональним і політичним тріюмфом, як попередні відвідини в Італії, Туреччині, Пакістані, Афганістані, Індії й Ірані. Президент виголосив промову в парляменті, що її грецькі посли перерива ли бурхливими оплесками 12 разів. Комуністичні парляментарні посли, які спершу мовчали, приєднались до овації тоді, коли през. Айзенгавер говорив про мир. Провідним мотивом промови Айзенгавера було знову „мир, приязнь і воля". Говорячи про волю, Президент підкреслив, що розуміє під нею „право кожної людини на основі обов'язуючих законів жити своїм власним життям, вибирати собі спосіб життя, працювати за власною тягою, щоб народи були вільні від взаємної підозри і недовір'я та здібні використати свої природні багатства для власного добра". Айзенгавер прославляв Грецію, не тільки як колиску демократії від найдавніших часів, але і як символ модерного демократичного устрою. Греція, мовляв, може служити зразком, що „воля людини бути вільною є незламна". В офіційному комунікаті підкреслено, що в нарадах, що їх вів през. Айзенгавер з прем'єром Караманлісом і іншими міністрами, особливо розглядано відносини на Балкані та Середземному Сході, себто в тій частині світу, де Греція найбільш заінтересована і стурбована. У тому комунікаті стверджено одностайний погляд на конечність зберігати єдність в оборонній західній системі Атлянтійського пакту (НАТО). Кількакратно підкреслено традиційну і безперервну американсько-грецьку приязнь та сердечність, що весь час панувала під час відвідин Айзенгавера та в ділових нарадах з ним.

Совєти запропонували новий компроміс на атомовій конференції в Женеві

Женева. — Голова совєтської делеґації на Женевській конференції для справ припинення всяких дальших атомових експериментів, Семьйон Царапкін, представив „гуртову компромісову розв'язку" всіх точок, що становили найбільшу перешкоду для порозуміння між трьома учасниками тієї конференції — ЗДА, Англією і Совєтами. Одною з тих спірних точок був склад 7-членної міжнародної контрольної комісії. Совєти запропонували, щоб 3 члени були від Заходу, три від СССР та один невтральний. В заміну за таке визнання Заходом принципу „паритету" в отій Контрольній комісії, Совєти готові погодитись на західні пропозиції щодо керівного складу інспекційно-контрольних станиць та щодо голосування над бюджетовими й іншими фінансовими справами міжнародної інспекційно-контрольної системи. Джеймс Водворт, голова американської делеґації, і Майкел Райт, англійський делеґат, висловили одностайно, що совєтська пропозиція заслуговує на поважний розгляд і що вони переслали її своїм урядам. Царапкін зробив свою пропозицію на 149-му з черги засіданні конференції, яка триває від 31-го жовтня минулого року та не може завершитись успіхом з уваги на щораз нові совєтські застереження проти міжнародної контрольно - інспекційної системи, яка дбала б про те, щоб ніхто з договірних сторін не зламав договору та не переводив крадькома заборонених атомових досвідів.

Москва висловила в новій ноті свій острах з приводу зброєння Німеччини

Бонн. — Совєтський Союз переслав Західній Німеччині та іншим шістьом членам Західньо - европейської Унії, що була покликана до життя задля нагляду над станом німецького дозброєння, нову ноту, в якій таврує нібито зламання Західньою Німеччиною постанов Паризьких проколів з жовтня 1954 року, які доладно визначили межі для нових німецьких збройних сил. Правда, Москва признає, що згоду на таке поширення своїх збройних сил дає Західньо - европейська Унія, якої членами є Англія, Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ. Совєтська нота цитує відомі з часописів постанови про побудову Західньою Німеччину також в атомову і підводних човнів, про передачу Західній Німеччині ракет та важких родів зброї. Совєти твердять, що західні альянти вивіновують Західню Німеччину таккож в атомову зброю та що Західня Німеччина приспішила темпо свого зброєння якраз тепер, коли ніби настало „відпруження" в міжнародній ситуації. Совєти перестерігають Західню Німеччину, що така її поведінка погіршує міжнародну ситуацію та вигляди на закінчення холодної війни та закликає Західню Німеччину, щоб вона відмовилась від продовжування своїх плянів на дальшу розбудову своїх збройних сил.

ГЕРТЕР ЗАПЕВНЯЄ, ЩО ЗДА ЗАЛИШАТЬ СВОЇ ВІЙСЬКА В ЕВРОПІ

Париж. — Державний секретар Кристіян Гертер заявив у великій помові, якою започаткував офіційну конференцію Ради Північно-атлянтійського пакту (НАТО), що складається з міністрів закордонних справ 15-х членських держав, — що ЗДА залишаються вірні НАТО і що до засадничих рис американської політики належить залишення військ в західній Европі, як „сутньої частини оборонного щиту Европи". У зв'язку з актуальним спором внутрі НАТО між Францією та іншими членами того союзу щодо способу і ступня пов'язання збройних сил членських держав НАТО, Гертер зазначив, що участь Америки в збройних силах НАТО полягає на концепції інтеґральности цих збройних сил. Розвиток новітньої зброї радше ще збільшує, ніж зменшує, потребу усуцільнення збройних сил всіх союзних країн — сказав Гертер. Він знову підкреслив, що „немає найменших познак", наче б Совєти вирeклися своїх остаточних цілей та перестали вірити в спасенність коуністичної доктрини. Зате він потвердив, що американські керівні чинники винесли враження, що Совєти бажають собі миру.„ Пробним каменем' совєтських мирових інтенцій має стати проблема Німеччини та пов'язана з нею проблема Берліну. Гертер заявив, що Захід повинен вести з Совєтами паралельно переговори у двох найважливіших справах — у справі Німеччини та роззброєння. Водночас Гертер признав, що треба наставитись на довгі переговори з Совєтами, що вимагатимуть багато терпеливости й будуть вестись на різному рівні. Англійський міністер Селвин Ллойд висловив надію, що світ знаходиться — „на початку міжнародного відпруження". Французький міністер закордонних справ Кув де Мурвіль говорив про конечність Франції „збалянсування" її збройних сил з уваги на спеціяльні інтереси Франції в Африці. Майже одночасно президент де Голь, який тільки що вернувся з Африки, у промові до своїх однопартійних парляментарних послів признав, що „до деякої міри" інтеґрація всіх збройних сил НАТО потрібна, але водночас твердив, що ось у першій і другій світових війнах альянти не мали з'інтеґрованих збройних сил, а виграли війну. У пресових коментарях заперечується цьому твердженню, бо у другій світовій війні американські й англійські збройні сили були тісно з'єднені. Західньо-німецький міністер закордонних справ Гайнріх фон Брентано, заявив у Парижі в пресовому інтерв'ю, що він дістав запевнення, що ЗДА залишать свої війська в Европі найменше ще на 5 років.

Гаммершилд поручає конференцію 82-ох міністрів фінансів з цілого світу

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даґ Гаммершилд запропонував, щоб з нагоди найближчої сесії Соціяльно-економічної Ради ОН в липні 1960 року, у Женеві відбулась найбільша до цього часу конференція з участю міністрів фінансів усіх 82-х членських держав Об'єднаних Націй. — Гаммершилд хоче таким чином здраматизувати існуючі актуальні економічні проблеми в світі та приспішити їхнє практичне розв'язаування, особливо щодо колективної допомоги малорозвиненим країнам. Однак деякі кола, між ними й офіційні американські, ставляться скептично до того проєкту, бо вони виключають, щоб усі 82 країни вислали на таку конференцію своїх міністрів фінансів. Тому вони вважають, що багато реальнішою була б вимога, щоб проєктованої конференції Соціяльно-економічної Ради не поширювати, зате відбути її з участю 18-х міністрів фінансів всіх членських держав тієї Ради.

В АМЕРИЦІ

● **Комісар** у справах іміґрації, Дж. М. Свінґ, повідомляє, що всі чужинці у ЗДА мусять в січні 1960 року подати свої адреси до іміґраційного уряду. Це треба робити на окремих картках, які можна дістати в кожному поштовому уряді. Після виповнення ці картки треба передати до поштового уряду або до найближчого іміґраційного бюра.

● **Кубинський католицький священик** о. Едвард Аґір, який втік до ЗДА і просить признати йому право азилю, заявив, що Фідель Кастро хоче зірвати всі зв'язки Католицької Церкви на Кубі з Ватиканом і зробити її „незалежною"., як це вже зробили диктатори в сателітних державах, щоб послабити Католицьку Церкву.

● **Генерал - бриґадир** Джозеф Мур встановив новий рекорд швидкости лету джетових літаків, пролетівши за годину на літаку Ф-105 Тандєчіф 1,216 миль. Попередній світовий рекорд, встановлений французькими летунами, виносив 1,100 миль. Генерал Мур заявив на пресовій конференції, що його джет міг би летіти із швидкістю 1,400 миль, але він зменшив ту швидкість, щоб втримати курс літака.

● **Представник шкільної ради** Великого Ню Йорку повідомив, що в цьому місті не поспішають вводити по школах навчання чужих мов, хоч педагоги вважають, що найкраще і найлегше навчати чужих мов у наймолодшому віці, тобто починаючи з найнижчих кляс.

● **У Ляґосі**, столиці муринської Ніґерії, яка наступного року стане самостійною державою, 10,000 залізничних робітників вчинили бурхливу демонстрацію проти своїх европейських зверхників. 20 поліціянтів у протигазових масках розпорошили демонстрантів, обкидаючи їх газовими бомбами.

У СВІТІ

● **Канцлер Аденауер** і шеф преси Західньої Німеччини Фелікс Фон Екгард говорили в кабінеті канцлера у Бонні в дуже критичному тоні про свого співпартійця, міністра всенімецьких справ Ернста Леммера, забувши, що на столі стоїть включений мікрофон, приготований задля передачі різдв'яної промови канцлера. Молодий технік у пресовій централі, що сидів із слухальцями на вухах, почув ту розмову, записав її і подав до преси. Вийшов скандал.

● **Варшавська „Трибуна Люду"** обурюється з приводу серії статтей про Польщу, оприлюднених в „НЙ Таймсі", виданим недавно з Варшави кореспондентом того щоденника Розенталем. Комуно - польський часопис твердить, що Розенталь сформував свій погляд на відносини в Польщі на основі „каварняних плїток".

● **У Стокгольмі** шість учених, 4 американці, чех і італієць, дістали з рук шведського короля в минулий четвер, під час спеціяльної церемонії у найбільшій концертовій залі, нагороди Нобеля. В цьому році та нагорода становить $42,600.

● **Прем'єр Іраку**, ген. Абдул Карім Кассім 56 днів перебув у шпиталі після поранення його в атентаті. Тепер він ночує у сильно хороненому будинку міністерства військових справ. Хворіючи на безсоння, Кассім часто скликає раду міністрів на засідання — після півночі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Справа єдности й оборони Заходу

Коли 18-го березня 1949 року ЗДА, Канада і 10 західньо - европейських держав, до яких згодом приєдналися ще три, заснували Організацію Північно - Атлантійського пакту (НАТО), то сталося це під безпосереднім враженням двох подій попереднього року: підступного зліквідування демократичної системи правління в Чехословаччині та підпорядкування її Москві, і замаху на свободу західнього Берліну у вигляді піврічної блокади. Отож НАТО було створене передусім задля військової оборони Заходу проти совєтської загрози. Ця основна ціль залишилася актуальною по нинішній день. Тому на конференції міністрів закордонних справ 15 країн - членів НАТО, які від 15 ц. м. нараджуються в Парижі, на першому місці таки стоять військові справи.

Військово - оборонний стан НАТО представляється сумно. Почавши від першого ж засідання Ради НАТО в Оттаві 15 - 20 вересня 1951 року, кількакратно встановлювано пляни для організації „мінімуму" його збройних сил. Але той „мінімум" не тільки не зреалізовано, але щораз зменшувано. У 1952 році визнано за такий мінімум 65 дивізій. Цю цифру зредуковано до 30 в Західній Европі, але насправді є там сьогодні 21. В 1957 році устійнено плян реорганізації збройних сил НАТО з достосуванням їх до стратегії атомової доби, при чому за остаточний термін реорганізації визначено 1963 рік. Тодішній французький прем'єр Фелікс Ґаяр дав свою згоду на той плян, зокрема на влаштування у Франції складів атомової зброї та інтегрування всього летунства під одним командуванням. Але прийшов у Франції до влади ген. де Ґоль, він уневажнив згоду свого попередника у згаданих двох сутніх точках і вилучив з-під командування головної кватири НАТО французьку середземно - морську фльоту. Нічого й казати, що півмільйона французького війська забрано з Европи до Альжиру. Проти такої престижевої військової політики де Ґоля, який не хоче найменшого обмежування суверенности Франції в будь-якій ділянці і з будь-яких мотивів, гостро виступив минулого тижня на військовій Комісії НАТО у Парижі, шеф американських об'єднаних штабів ген. Натан Твайнінґ, який заявив, що при такому стані військово - організаційні цілі НАТО ні в якому разі не будуть здійснені в передбаченому терміні. Франція цим виступом Твайнінґа ніби ображена, як ображена вона тим, що ЗДА не солідаризувалися на 100% з нею в справі Альжиру на останній сесії Генеральної Асамблеї, стримавшись в голосуванні над дотичною азійсько-африканською резолюцією.

Друга, ще поважніша й глибша причина розбіжностей всередині НАТО — це вплив совєтської пропаґанди на настрої західніх країн, особливо тих, що мають соціялістичні уряди. Виходить, що вперто торочена пропаґанда про „дух Кемпу Дейвіда", кінець холодної війни й започаткування епоху співіснування — не проминає безслідно. Тому, хоч в усій Західній Европі значно підвищилась життьова стопа, західньо-европейські країни не хочуть в більшій мірі, як досі причинятись до бюджету НАТО і збільшувати власні видатки на військо. Ці настрої настільки небезпечні, що коли вони поглиблюватимуться, то може затертися почуття потреби існування НАТО: сторожкости супроти небезпеки збоку Москви.

Потішаючий той момент, що — мабуть — всі відповідальні керівники НАТО, включно з ген. де Ґоллем, здають собі справу з: 1) безперервної совєтської загрози, бо Москва досі не змінила по суті ні в одній справі своєї політики і 2) необхідности зберігати єдність зорганізованого в НАТО західнього фронту. Тому треба сподіватися, що наради міністрів, які триватимуть до п'ятниці і відновляться в понеділок, щоб їх учасники могли познайомитися з вислідами триденної західньої конференції „на вершинах", не зроблять Москві найдорожчого дарунку і не підуть по лінії дезінтеґрації НАТО, а скріплять його духово, політично і військово. Цьому напевне сприятиме збільшений престиж Д. Д. Айзенгавера, який прибуде на конференцію з Мекмілленом, де Ґолем і Аденауером після своєї тріюмфальної подорожі по країнах азійського і европейського Півдня.

Будемо пораховані

У квітні 1960-го року, отже вже тільки за чотири місяці, відбудеться в цій країні звичайний, щодесятирічний перепис населення, який становить головну статистичну базу для багатьох ділянок життя і розвитку країни від виборчих калькуляцій починаючи, а на різних господарських плянуваннях кінчаючи. Після останнього перепису 1950-го року було багато критичних голосів щодо характеру, кількости і якости запитів, ставлених під час перепису, і різні етнічні групи, між ними не остання й українська, видвигали через свою пресу та свої крайові й місцеві репрезентації наполегливі домагання, щоб в перепис були включені запити, які виявляють кількість осіб різного етнічного походження. У цій справі була спеціяльна інтервенція представника УККА у відповідному уряді, а „Свобода" зі свого боку навіть вела окрему кампанію писання листів, щоб у переписні квестіонарі були включені запити про етнічне походження.

Останнє повідомлення Бюра Перепису виявляє, що ці запити справді включено у переписні квестіонарі. Таких запитів буде два: перший, що встановляє стейт (державу) або країну (контрі) народження, і другий — про матірню мову. Обидва ці запити, себто про країну народження і про матірню мову, дають кожному з нас повну нагоду „встати і бути порахованим", якщо ми на ці запити дамо правильну та свідому відповідь. Кожний з тих наших громадян, що народились на українській землі, незалежно від того, до якої держави ця частина української території належала, повинен подати тільки Україну, як країну свого народження. Ті ж, натомість, що народилися вже в Америці чи в будь-якій іншій країні поза Україною, повинні обов'язково визначити своє українське походження відповіддю, що їхньою матірньою мовою є українська мова.

Про важливість таких відповідей у найближчому переписі зайво говорити. Після проголошення вислідів перепису кожний знатиме, скільки українців є в Америці. Важливе тільки, щоб ми справді встали і були пораховані, щоб усі ті наші громадяни, яких, найчастіше без їхньої волі і свідомости, зараховано до „австріяків"; „росіян"; „поляків"; „румунів", а то й „греків" чи „вірменів", стали тим, чим вони є: українцями, і щоб про кількість тих українців знала вся Америка і ввесь світ, зокрема, щоб знали також і наші брати на рідній землі, що покладають на нас великі надії в очікуванні „праведного закону Вашинґтона" та в змаганні цей закон для себе здобути. Вже тепер треба докласти всіх зусиль і повести якнайширшу і найбільш інтенсивну освідомлюючу акцію, щоб при переписі населення в квітні наступного року кожний із нас був порахований, як українець.

ДЕ Ж ВИННІ?

Париж. — Преса всього світу вже не згадує про катастрофу у маленькому містечку французького Блакитного Узбережжя, що носить типово південну назву Фрежюс. У Франції знали це містечко широко, завдяки його гарній пляжі та славним плянтаціям персиків, бо в Парижі завжди найдорожчі й найкращі „пеш де Фрежюс". Але Францією ця катастрофа потрясла і вся справа далеко не заглухла, а входить хіба в чергову стадію: відбудови і шукання винного.

Сталася бо в Фрежюсі жахлива річ. 2-го грудня, коло 10-ої год. вечора, коли спали тільки малі діти та дуже втомлені робітники, що будують автостраду вздовж Блакитного Узбережжя, а решта дивилась на телевізію чи „Міст зітхань" у кінотеатрі, раптом — згасло світло. Потім почувся глухий гук, наче далекий потужний вибух. Це тріснула гребля і 50 мільйонів кубометрів води ринули зі швидкістю 50 миль на годину долиною Рейрану в напрямку моря, над яким розкинувся Фрежюс. Найперше вода залляла 26 фарм і плянтацій персиків, а далі понад 700 будинків містечка. В кожному будинку жило по кілька родин. На дахах багатьох з них залишилися живі люди, але згинуло понад 500, з того третина дітей.

Протягом кількох секунд вудбувалися жахливі сцени. Але пекло для тисяч продовжується, бо ще й досі викопують трупи з болота, з-під руїн, виловлюють за десятки миль від місця катастрофи, бо море весь час викидає когось з тих, що їх офіційна статистика записала в рубриці „пропав без вістки".

Катастрофа сталася в період бур. На морі хвилі доходили до 20 метрів висоти і такої ж висоти сягала вода, що ринула з озера, яке прорвало греблю. Там з 20-метрового плянтану зняли якусь бабуню, що в свої 75 років перебула на вершку дерева 10 годин. Вся її родина загинула. До сусіднього села прибився семилітній хлопець, що його вода знесла в море, але, керований інстинктом самозбереження, він виплив на беріг, де . . . не знайшов уже нікого з родини.

Стихія порвала залізницю, замулила шляхи, знесла автостраду разом з бараками, в яких спали робітники, перервала телефони, понищила каблі. Рятункова акція була дуже утруднена, але була вона зорганізована негайно й зразково. Вода залляла летунську базу коло Фрежюсу, але французькі й американські гелікоптери врятували сотки людей, а іншим соткам подали першу допомогу, харчі, одяг.

Негайно організована збірка фондів на допомогу потерпілим принесла величезні суми. Ніхто не має претенсії, що на допомогу жертвам катастрофи в Фрежюсі передано всю збірку, яка велася з нагоди Року Втікача. Бо ми не живемо в Китаї, де повені забирають тисячі жертв, і де загибель їх не робить великого враження.

Для світу — справа Фрежюсу вже забута, але не забула її Франція. Сьогодні бо не лише потерпілі, але й мільйони загрожених шукають винного. Чому мільйони? Бо Франція належить до тих країн, де у великій мірі використовується вода для видобування електроенерґії, і вся країна густо вкрита гідро - електрівнями.

Та це ще не все. Гребля, яку прорвала вода, була не старого, а модерного типу: залізобетонна й збудована луком. Тепер у Франції кожен вважає себе компетентним говорити про те, що бетон зламався „зубами", отже — був низької якости. І що вершок греблі, яка мусіла витримувати натиск 50 мільйонів кубометрів води, мав всього півтори метра грубини, а підстава — всього 7 метрів. Кожен вважає себе компетентним заявляти, що інженери поступили як злочинці.

Розпалюються й політичні пристрасті, бо ідею побудови греблі на річці Рейран висунув комуністичний член міської ради. „Ніхто того не хотів", над будовою „висіло прокляття" бо її кількакратно припиняли, і „всі" були певні, що одного дня гребля не витримає.

Та справа не така проста. Хто висунув ідею побудови греблі — не має значення. Коли б не той комуніст, то висунули б інші, бож греблі потрібно з різних причин. Проєктував і обчислював греблю не будь-хто, а інженер Коїн, голова Міжнародного Т-ва Великих Гребель, один з найкращих спеціялістів у цій ділянці. Його проєкти відзначаються естетичними вальорами, але при тому вони добре обчислені. Він найкраще знає, що півтора метра на вершку греблі, яка має висоту 60 метрів вистачає, бож, так звані лукові греблі витримують все, як витримують величезний тягар камінні луки середньовічних катедр і луки римських арен.

Безперечно, інж. Коїн переживає найбільшу трагедію, бо, слушно чи неслушно, несе відповідальність за тих 500 мертвих. Слідство покаже, чи винна фірма, що будувала греблю, чи геологи, що давали підставу для обрахунків інженерів.

На питання „хто ж справді винен?" репортер „Експресу" відповідає: „Винні ми всі, бо всі ми хочемо жити у світі поступу, а не в світі, що живиться сирим м'ясом і одягається в невичинені шкіри".

І в цьому суть справи. Пощо кидатися на інженера, якого не знала й мільйонова частина тих, що знають Мерилен Монро, чи Марлену Дітрих, хоч він є світової слави спеціяліст? Ще за княжої доби в Україні казали: „Хіба не знаєте, що війни без мертвих не буває? Можна вмерти й без війни, у хаті своїй . ." Проґресу без жертв не буває. Виступати проти лукових і бетонових гребель це те саме, що лінчувати Форда або директора Дженерал Моторс за автомобільні катастрофи. Хочемо користуватися електрикою, мусимо брати на себе риск.

Катастрофа у Фрежюсі поставила на порядок дня одне з питань нашої цивілізації, як Гірошіма поставила питання атомової енерґії. Але вирішення цього питання ніяк не зменшить болю тих, що втрачають своїх близьких внаслідок проривання греблі, автомобільних катастроф чи недуг, набутих в атомових лябораторіях.

О. Д-вич

НА ТЕМИ ДНЯ

„ДІЮЧИЙ ПРЕЗИДЕНТ"

Довша неприсутність президента Айзенгавера у ЗДА звернула увагу на головного дорадника Президента, генерал - майора Вилтона Б. Персона, який є особою ч. 2. в Білому Домі, бо займає друге найповажніше становище в уряді, а під час відсутности Президента з ЗДА є немов „діючим президентом".

Дорадник Президента Персонс є дійсно „сірою еміненцією", бо ніхто про нього нічого не чує, на відміну від його попередника в Білому Домі, ославленого аферою Ґолдфайна Шермана Адамса, який ставив свою особу на перше місце, а самого Президента тримав ніби в тіні.

Генерал - майор Персонс працює на теперішньому пості 15 місяців. Він далекий від гостроти і деколи навіть брутальности свого попередника. Він, мабуть, пам'ятає науку колиш. свого боса, шефа штабу генерала М. Крейга, який повчав свого адютанта, щоб не ставав на нагнітки людям — і все буде добре. Персонс не є лагідний у виконуванні обов'язків, але він привітний у поведінці з людьми. За урядування Адамса в Білому Домі панувала понура атмосфера, а тепер часто там чути сміх. Сенатори і конґресмени не нарікають тепер, що головний дорадник не допускає їх до Президента.

Джеррі Персонс, як його називають, займав досі становища, на яких навчився поводитися з людьми. Від 1917 року він був армійським офіцером, а під час другої світової війни — зв'язковим між Пентаґоном і Конґресом. З теперішнім своїм зверхником, президентом Айзенгавером, Персонс близько співпрацював у 30-их роках. Тоді вони оба заприятелювали. Під час війни Айзенгавер хотів був взяти Персонса до свого штабу в Европі, але тодішній шеф штабу ген. Джордж Маршалл не дозволив цього, бо „мало було людей в штабі, які могли б його заступити".

Праця головного дорадника в Білому Домі нелегка. Він працює 70 - 75 годин тижнево, а три рази на тиждень починає працю 7,30 ранку, обговорюючи з Президентом різні справи під час сніданку. Персонс керує працею кількох дорадників в справах оборони, закордонної політики та ін.

Персонс уважає за одне із своїх головних завдань забезпечувати якнайбільше часу своєму зверхникові. „Але це не значить, що треба не допускати людей до Президента, якщо вони мають поважні до того причини". Персонс розповідає, як він сам вирішує розходження між представниками двох аґенцій чи двох секретарів, і вже потім допускає їх до Айзенгавера, коли всі розходження узгіднено.

Генерал Персонс знає, як виконувати ролю посередника, бо він майже 20 років був зв'язковим між Конґресом і урядовими аґенціями.

Автор статті про Вилтона Б. Персонса, надрукованої в щоденнику „Ню Йорк Таймс", Фелікс Білер, вважає, що головний дорадник Президента не мусітиме залишати Білого Дому перед 20-им січня 1961 року, коли Айзенгавер передаватиме свій уряд.

В. Романенчук

ЗА КАТЕДРУ УКРАЇНОЗНАВСТВА

На тему катедри українознавства велася свого часу досить широка дискусія на сторінках „Свободи", і в тій дискусії висловилося чимало визначних громадян. Одні з них підтримували студентську концепцію, але в своєму власному розумінні, інші пропонували відмінну розв'язку, але одні й другі не знали ще, мабуть, як слід студентської концепції. У мене самого були інші думки, (див. „Свобода" за 1-ше серпня 1958 р), які можна звести до того, що коли буде досить студентів, охочих студіювати українознавство, то така катедра може постати при кожному американському університеті, в якому студіює певна кількість української молоді. Теоретично це, без сумніву, так, але практично — це не така проста справа. Всюди є противні нам сили, які цю справу дуже ускладнюють, і коли не можуть нічого гіршого зробити, то бодай стараються обмежити справу українознавства до вжитку самих тільки українців. Та не дивлячись на це, ми повинні все і всюди цієї справи пильнувати й заохочувати наше студентство, щоб воно мало амбіцію домагатися української мови й літератури та історії в кожному університеті, де воно студіює в більшій кількості. А обов'язком громадянства є підримати їх морально. Не знати чи і коли буде ще в світі така велика і динамічна, сказати б, „бойова", українська еміґрація, як тепер, але обов'язком цієї еміґрації є використати тутешні можливості і свою динаміку якнайбагатше. А можливості колосальні, ми їх навіть не уявляємо, бо не радо думаємо про них, якщо вони вимагають від нас трохи праці й грошей.

Але те, що задумали українські студенти на III Конгресі СУСТА, не перешкаджає місцевим заходам даної української групи. Студентська концепція катедри українознавства при якомусь визначному американському університеті має зовсім інший характер. В цій концепції йде не стільки про більшу чи меншу кількість українських студентів, які вивчали б на цій катедрі українознавство, скільки про авторитетну науково-дослідну базу чи осередок, який був би потрібним науковим авторитетом в українських, а може навіть у східньо-европейських справах. Такого авторитету не може мати ні НТШ ні УВАН, бо це установи, сказати б, приватні українські, з якими американці можуть більше або менше рахуватись, але не так, як із авторитетом американського університету. Катедра українознавства при американському університеті — це вже не „приватна" українська, але „публічна" наукова установа, сказати б, американська, а то й світова, тому її значення перевищує, в світовому маштабі, НТШ чи УВАН, якби ці установи і мали потрібні фінанси та могли розвинути більшу наукову діяльність. Інакше в світі будуть дивитися на висліди наукової роботи української установи, а зовсім інакше на працю американського університету.

Щоб таку установу створити і щоб вона саме такою авторитетною була, вона мусить бути фінансово незалежною від даного університету, бо сьогодні, в часі таких московських впливів в Америці й у світі, жадний американський університет такої катедри українознавства з власної волі й потреби і власним коштом створити не зможе чи просто не схоче. Але може це зробити за готові гроші, за наші гроші, коли ми створимо відповідний фонд, з якого відсотки тільки, а не самий фонд, будуть ужиті на оплату наукових сил, які працюватимуть на такій катедрі. Так що фонд залишається непорушний, наче якийсь залізний капітал української громади в Америці, але капітал, що служить для справжньої науки, української науки, а радше науки про Україну й українські справи. Згодом, так бодай я собі уявляю, ця катедра українознавства може стати єдиним науковим джерелом і авторитетом не лише в українських, як уже сказано, але й у східньоевропейських справах. Чи уявляєте собі, яке це значення може мати для української і світової науки про східньоевропейські проблеми?

Очевидна річ, сьогодні це ще в сфері мрій і прагнень, але завтра ця справа може набрати конкретних форм, якщо наше громадянство, без уваги на політичні, конфесійні та всякі інші різниці, щиро і щедро студентську акцію підтримає. Мусимо ж ми зробити щось, що буде мати і в майбутньому серйозне значення, а не думати лише про сьогодні. І коли студенство не далося збити спантелику дискусією, яка на цю тему велася — а вона, ніде правди діти, була досить таки баламутна — і витримали твердо на своїй концепції, до якої сьогодні прилучилися вже всі українські центральні установи й організації включно з УККА, НТШ і УВАН, то нашому студенству належиться повне признання за витриманість і якнайбільша матеріяльна підтримка. Іншими словами мусимо скласти потрібний фонд, і то протягом короткого часу, бо не можна з цією справою володітись Бог знає як довго, коли справа вимагає швидкого діяння. Час не стоїть, як наші гроші в банках, і не процентується, а швидко втікає і забирає з собою невикористані нами нагоди зробити добре діло для нашої батьківщини. Скільки ми таких нагод вже проґавили, а скільки свідомо втратили, то аж ніяково думати про те, але так не мусить завжди діятися. Саме тепер студентство заповідає ударну збіркову кампанію на цю ціль, і від цієї збірки не повинен відхилитися жаден українець, хто б він не був — інтеліґент, робітник, фармер, багатий, бідний, жонатий, парубок, — словом, кожний, хто почуває себе українцем. Ця справа належить до засадничих, в яких мусимо бути справжніми державниками, а не тільки декляматорами про державність. І коли маємо людей, що такою збіркою займаються, то це знаменита нагода показати свій патріотизм, правдивий, не паперовий, на ділі. Даймо на цю ціль стільки, щоб у короткому часі зібрати не триста, а п'ятсот тисяч, бо нас уже на це стати, і покажімо нашу динамічність і силу. А вона в нас є, і є її стільки, що вистачить не катедру, а повний університет вдержати. Тільки та сила в нас ще дрімає, і її треба розбудити. Розбудімо її на заклик нашої молоді, і радіймо, що маємо ще тут таку молодь.

С. Гординський

РОЗСТРІЛЯНЕ ВІДРОДЖЕННЯ

(1)

Перед нами об'ємиста, майже 1000-сторінкова книга Юрія Лавріненка „Розстріляне відродження", видана польським видавництвом „Культура" в Парижі. Немає сумніву, що цій книзі належиться одне з найважливіших місць серед видань нової української літератури, бо своїм ваговитим змістом вона на таке признання вповні заслуговує. Факт, що вона появилася заходами польського, а не українського видавництва, доказує зрозуміння і доцінення українських культурних явищ культурною елітою польської еміґрації. При всьому трибуті вдячности, що належиться польському видавництву від українських культурних кіл, не в одного українця видання цієї книги не-українським видавництвом викличе гіркий посмак. Чому бо ця потрібна книга, що може бути окрасою будь-якої літератури, не появилася заходами нашими власними? В культурі нашої еміґрації можна простежити деякі досить тривожні факти, що кардинальні, підставові твори про нашу культуру (а ми думаємо про нові, не передруки давніших видань) появляються за чужою допомогою. Згадати б тільки Повстенкову монографію Святої Софії в Києві, яка без допомоги фундації Форда ледве чи побачила б світ. Лавріненкова книга багатством свого матеріялу і своїм зовсім новим опрацюванням належить, власне, до таких підставових творів, і цим стає тривалим внеском у загальну (світову) літературу, в якій щойно тепер починають відкривати деякі процеси, давно відомі і основно пережиті українською літературою.

Ми свідомо кладемо Лавріненкову книгу в аспект літератури світової. Як-не-як, українська еміґрація виконує свою основну ролю — збереження й опрацьовування нашої культурної спадщини та інформації про неї в чужому світі. Чи треба пригадувати такі факти, як видання, бодай вибраних, творів українських клясиків англійською мовою (Шевченко, Франко, Л. Українка), дві антології української поезії німецькою мовою, великий вибір прози тією самою мовою в перекладі Анни Горбач, антологія української поезії і прози португальською мовою Віри Вовк, досить численні поетичні і прозові видання сучасних наших авторів англійською мовою тощо. Большевики нічого подібного показати не можуть, вони пишаються такими відірваними випадками, як видання „Вершників" Ю. Яновського у перекладі на французьку мову, що його досить незграбно зробив — з російського перекладу — Люї Араґон. Але вони нічого не згадують про те, що ще давніше „Чотири шаблі" Яновського були видані італійською мовою.

Згадані вище твори великою мірою входять в обсяг літератури „розстріляного відродження", і тому згадка про них на цьому місці здасться нам закономірною.

Література доби, що її Лавріненко назвав „розстріляним відродженням", обіймає приблизно період 15-и років, від початків української державности до 1933 року. Граничними стовпами цієї доби можна вважати насильну ліквідацію всіх українських літературних і мистецьких організацій у квітні 1932 р. і, рік пізніше, вимушений кінець Хвильового і Скрипника. Ця доба, надзвичайно вагітна своїми подіями, потребує з нашого боку з'ясуваня кількома основними рисами. Немає сумніву в тому, що те, що Лавріненко називає „розстріляним відродженням", мало своє міцне коріння в національному відродженні часів революції. У 20-их роках спогади про це були ще надто свіжі, ідеї — надто гарячі, щоб вони не відбилися з усією силою в творчості письменників, з яких усі були як не активними співучасниками, то бодай наявними свідками подій доби. Велика хвиля еміґрації після прогри визвольних змагань тільки умовно послабила культурний процес на Україні. Еміґрація своє завдання — збереження національної ідеї — виконала, і, зокрема в літературі, дала тривалий внесок в українську культуру. Але для нас важливий ще один факт: література на окупованій Україні і на еміґрації, бодай у 20-их роках, плила одним потоком. Це були ще не дві літератури, як це є сьогодні, а одна. Це й стало причиною того, що большевики засудили і виреклися багатьох найвизначніших творів української підсовєтської літератури тієї доби. Лавріненко слушно відмічає той факт, що в своєму виборі большевики керувались своєю непомильною антикультурною інтуїцією, вилучивши майже всі твори мистецькі і залишивши собі макулятуру.

Після 1920 р. Україна була, в повному понятті цього слова, країною окупованою. Большевики знали про це прекрасно. Знали, що на виборах до Установчих Зборів на переломі 1917-18 рр. вони на Україні дістали смішно малу кількість голосів. Знали, що на двох перших з'їздах комуністичної партії українців взагалі не було, і що впродовж більше як десятка років, коли то подавано національний склад компартії на Україні, український елемент у ній стояв на третьому місці. Щойно в 1935 р. Косіор міг похвалитися, що українці в компартії України досягли 50% членства. Це, одначе, ніяк не означало скомунізування більшої кількости українців, бо в т. зв. добу українізації український елемент поповнював ряди компартії з причини чисто тактичних, щоб отак мати хоч посередній вплив на керування країною. Що вони ніколи не мали довір'я, це справа відома, доказом цього були численні чистки і той факт, що секретарем компартії на Україні аж до років після останньої війни ніколи не був українець.

В цих умовах справи української культури, а особливо літератури — висловника духових вартостей нації, її ідей, набрали великої гостроти. Проголосивши смерть старій українській культурі, „буржуазно-націоналістичній", „куркульській" і як ще там, большевики спочатку почали насаджувати „пролетарську", а згодом уже відкрито російську. Лебедівське гасло боротьби двох культур, висунене ще перед українізацією в 1923 р., мало бути своєрідним вентилятором, тут московські імперіялістичні кадри на Україні висловили своє ніби-то незацікавлення справами культури, мовляв, хай вони йдуть своїм природним плавом, але водночас вони були переконані в тому, що совєтизація мас автоматично дасть перевагу панівній культурі — російській. Заслугою Хвильового і Зерова було те, що вони уточнили і поставили ясно це гасло боротьби двох культур і ніяк не погодилися на підрядну ролю української. З проблеми нібито суто культурної вони зробили гостро політичну, справу гегемонії української культури на Україні, навіть у її комуністичному аспекті. Ми знаємо, як закінчилася ця справа: знищені були не тільки ідеологи цього руху, але й основні кадри українських комуністів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Українці Перт Амбою пошанували пам'ять Степана Бандери

Вістка про трагічну смерть Степана Бандери прийшла до Перт Амбой ще того самого дня, це значить 15-го жовтня пізно вечером, і не було змоги передати її всім українцям. Але не зважаючи на те, що майже всі працювали і на другий день, то все ж таки більшість людей уже знала про цю трагедію.

В суботу, члени управи відділу ООЧСУ звернулися до пароха греко - католицької церкви з проханням, щоб в неділю відслужив, панахиду за спокій душі Покійного, як також вислано кондоленційні телеграми Проводові Закордонних Частин ОУН, як також родині Покійного. Повідомлено всіх членів ООЧСУ, щоб взяли участь в панахиді.

В неділю в деоятій годині ранку всі члени ООЧСУ і багато не членів вже були біля церкви в темних убраннях. По Службі Божій священик переодягнувся вчорне облачення, а всі члени ООЧСУ стали по середині церкви в дво-ряд.

Пролунали жалібні мелодії взнеслих молитов до Всевишнього, і коли залунало Вічная Пам'ять, у багатьох присутніх можна було бачити сльози в очах.

Ще довго після панахиди люди стояли біля церкви і дискутували й обговорювали цю сумну для всіх українців вістку. Того ж самого дня управа Відділу ООЧСУ поробила заходи для вшанування сл. пам'яті Степана Бандери жалібними сходинами членів Відділу ООЧСУ й ширшого громадянства. Жалібні сходини відбулися у неділю 25-го жовтня в Українському Народному Домі, В п'ятій годині вечором зібралось поважне число людей. Скромно, але величнo відбулися ці сходини, які відкри голова Відділу п. Микола Степась, який візвав присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати сл. п. Степана Бандеру. Реферат виголосив п. Микола Кормелюк.

Голова Відділу п. Степась сказав заключне слово. Сходини закінчено відспіванням українського національного гимну та „Не пора". Треба зазначити, що місцевий американський часопис Ди Івнінг Нюз подав коротку нотатку про смерть сл. п. Степана Бандери під заголовком: „Український антикомуністичний провідник не живе". **Г. Т.**

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149 2-га Ев.

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що у зв'язку з виходом другого тому повісти Фотія Мелешка „Три Покоління" відбудеться авторський вечір автора цього твору, що в цьому році відзначає своє 70-річчя. Уривки з творів ювілята Фотія Мелешка читатиме Микола Понеділок. Вступне слово говоритиме Борис Ржепецький. Початок о год. 8-ій вечора.

ЩЕ ТІЛЬКИ 15 ДНІВ ...
... ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ УНС

Організаційний подвиг Квітки Стецюк з Джерзі Сити

Квітка Стецюк

В останню неділю відбулося в Джерзі Ситі ювілейне свято УНСоюзу, в межах якого відбулися також підсумки внутрішнього змагання між дев'ятьома Відділами з Джерзі Сити та трьома Відділами з Байону, які належать до цісі Надгудсонської округи. Після бенкету й святочних промов відбулося публічне складання ювілейного подарунку Баькові - Союзові. Секретарі Відділів з головою округи інсп. Б. Стефановичем на чолі. склали на руки головного секретаря УНСоюзу рівно 50 членських аплікацій — жниво їхньої праці впродовж останніх тижнів.

На чоло всіх цих дародавців для Батька - Союзу вибилася саме п-ні Квітка Стецюк. Вона склала не менше й не більше, але кругле й як же імпонуюче число 20 аплікацій! Беручи до уваги її навантаження працею в адміністрації „Свободи", яке в передріздвяну пору є особливо томляче, придбання в останніх двох - трьох тижнях двадцяти нових членів є справжнім подвигом організаторської штуки та типової жіночої наполегливости!

Як довго вдержиться вона на тому дуже почесному місці ніхто не вгадає. Ось сигналізують з далекого союзового Шикаґа, що тамтешні союзові організаторки О. Олексик і І. Подола запопадливо працюють на організаційному полі й кожного дня можна сподіватися від них нової посилки грамот. Та не думаємо, щоб тих 20 грамот К. Стецюк були її останнім словом у цій кампанії. Адже є ще повних 15 днів до закінчення цього ювілейного організаційного змагання.

Другим переможцем того ювілейного вечора був відомий союзовий діяч і секретар 380 Відділу в Байоні та не менше відомий диригент і організатор хору „Гомін", Микола Кормилюк, який склав 7 аплкацій. Таке саме число членів приєднав наш крайовий організатор мгр. І. Скочиляс. За ним слідували голова Окружного Комітету інсп. Б. Стефанович і секретар 213 Відділу в Байоні, А. Басараб, які склали по п'ять аплікацій. Місцевий голова УККА А. Шаран та секретар 270 Відділу в Джерзі Ситі М. Баран склали по дві аплікації. а секретар 281 Відділу з Байону І. Довгань і секретар 287 Відділу з Джерзі Сити та службовик головної канцелярії УНСоюзу Т. Лютвиняк по одній аплікації. Цих 50 членів від сімох Відділів доповнили число раніше придбаних членів 79 й під цю пору Надгудсонська округа враз з її 12 Відділами має здобутих разом 129 членів, тобто мойже по 13 членів пересічно від усіх 12 Відділів. Можна сподіватися, що цей наскрізь цікавий та корисний внутрішний змаг Відділів цісі округи не тільки допоможе їй повністю виконати свою ювілейну квоту членства, але також своїм прикладом заохотить другі округи до останнього зусилля, щоб під кінець кампанії здобути повний успіх і для себе і для всього УНСоюзу.

● **Фірма Кірби Компанія,** провівши опитування власників 642 департаментових крамниць, ствердила, що у 86 відсотків тих крамниць передбачається збільшення продажу товарів в 1960 році на 5.7 відсотка, і тільки в 5 відсотках зменшення.

● **З усіх втікачів у світі** найбільша нужда панує серед 250,000 альжирських втікачів: на 85% це жінки ,старці і діти; 60% між ними — сухітники. Найбільша кількість цих утікачів перебуває на території Тунісії.

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА

влаштовує в суботу, 19. грудня ц. р., в приміщенні Академії в Ню Йорку наукове засідання філософічної секції з доповіддю ред. Івана Світа п. н. „Хінські філософи і християнство". — Початок о годині 6.30 вечора.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ

Філософічної Секції УВАН у США

ДОПОВІДЬ — п. ІВАНА СВІТА:

„ХІНСЬКІ ФІЛОСОФИ І ХРИСТІЯНСТВО".

Засідання відбудеться

в СУБОТУ, 19-го ГРУДНЯ 1959 — в 6:30 год. веч.

в приміщенні Академії (11½ В. 26 вул. в Ню Йорку).

Вхід вільний — **КЕРІВНИЦТВО СЕКЦІЇ**

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

Філологічна Секція

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

— відбудеться —

в СУБОТУ, 19-го ГРУДНЯ 1959 — в год. 4:00 по пол.

в залі НТШ — 302-304 Захід 13 вул. — в Ню Йорку.

ПРОГРАМА:

1. Відкриття;
2. Проф. д-р П. К. КОВАЛІВ, Вашинґтон: „До історії системи фонем в Українській мові".

Того ж дня — в год. 2:00 по пол. — відбудеться

ЩОСТИЙ ЦИКЛ ВИКЛАДІВ

Університету Українознавства з лекціями на тему творів галицьких поетів і економіки України.

ГОСТЯМ РАДІ!

Доїзд підземкою: зупинка лінії Індепендент при 14-ій вул. і 8-ій Евені в Ню Йорку.

Управа Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗДА

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК В США

ФОНД ім. Д. ДОРОШЕНКА при УВАН для допомоги Українським Науковцям

улаштовує

в неділю, 20-го грудня 1959 року

МУЗИЧНО — ВОКАЛЬНИЙ

КОНЦЕРТ

в якому ласкаво погодилися взяти участь:

Аліса Бучинська, — Ганна Шерей, — Вадим Кіпа
СКРИПКА — СОПРАНО — ФОРТЕПІЯНО

Акомпаньямент — **ЄВГЕНІЯ ЧАПЕЛЬСЬКА**

КОНЦЕРТ УЛАШТОВУЄТЬСЯ З ДОБРОДІЙНОЮ ЦІЛЛЮ.

Прибуток призначений для допомоги потребуючим ученим в Европі та їх родинам.

ПОЧАТОК КОНЦЕРТУ — в год. 7:00 вечора.

Концерт відбудеться

в будинку Українського Інституту Америки — 2 Е. 79 вул. — Ню Йорк.

КОМІСІЯ УВАН у США

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

УРОЧИСТА

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

для вшанування 125-ліття Київського Університету.

— відбудеться —

в СУБОТУ, 19-го ГРУДНЯ 1959 — в год. 5:00 по пол.

в залі НТШ — 302-304 Захід 13 вул. — в Ню Йорку.

ПРОГРАМА:

1. Проф. д-р В. КАЛИНА: Відкриття;
2. Проф. д-р С. КРАШЕНІННІКОВ: „Київський університет";
3. Проф. д-р Л. ЗАФІЙОВСЬКА: „Мій вклад в науку — в часі моєї праці в Київському Університеті";
4. Проф. Н. КОРОЛЬ: „Політично-соціяльні умови на Правобережжі в часи заснування Київського Університету та в чергових десятиріччях".

ГОСТЯМ РАДІ!

Доїзд підземкою: зупинка лінії Індепендент при 14-ій вул. і 8-ій Евені в Ню Йорку.

Управа Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗДА

Увага! ДЖЕРЗІ СИТІ! Увага!

„РІДНА ШКОЛА" — в ДЖЕРЗІ СИТІ

— влаштовує —

СВЯТ - МИКОЛАЇВСЬКИЙ ВЕЧІР

що відбудеться

в НЕДІЛЮ 20-го ГРУДНЯ 1959 р.

в залі ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

(ріг Сусекс і Ґрін вул.)

ПОЧАТОК — в 4:00 год. по полудні.

(ПАКУНКИ приймається від год. 2:00).

Український Музичний Інститут

в НЮ ЙОРКУ

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

у МУЗИЧНОМУ САДКУ

— буде —

в неділю, 20-го грудня 1959 р.

у великій залі УНДОМУ в Ню Йорку (142 2-га Ев.)

в год. 2:00 по полудні.

ДАРУНКИ ПРИЙМАЄТЬСЯ — від год. 10:00 рано.

Після роздачі дарунків — відбудеться —

ЗАБАВА ДЛЯ ДІТЕЙ.

Українська недільна й вечірна Школа

при Українській Православній Катедрі св. Володимира

(160 Захід 82-га вулиця — в Ню Йорку. Н. Й.)

— влаштовує —

ВЕЧІР св. МИКОЛАЯ

в неділю, дня 20-го грудня 1959 р.

ПОЧАТОК — в 5:00 год. вечора.

ВСТУП — $1.00

Під час представлення буде РОЗДАЧА ПОДАРУНКІВ шкільним дітям.

ВСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄ ЗАРЯД ШКОЛИ.

Увага! НЮАРК і ОКОЛИЦЯ! Увага!

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ),

Відділ ч. 70 — в Нюарку, Н. Дж.

— запрошує —

УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО НЮАРКУ та ОКОЛИЦІ

НА ДОПОВІДЬ

інж. Осипа Бойдунника,

члена Проводу Організації Українських Націоналістів

"ЩО І ЯК ДАЛЬШЕ"

що відбудеться

в суботу, дня 19-го грудня 1959 р.

в год. 7:30 вечора

в залі ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ

при 18-ій Евеню, ч. 508 в Нюарку, Ню Джерзі.

УПРАВА

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

ПОВТОРЕННЯ ВИСТАВИ

НЮ ЙОРК: Неділя, 20-го грудня 1959
в залі Укр. Нар. Дому — при 140 2-га Евеню
ПОЧАТОК — год. 8:00 вечора.

НЮАРК: Неділя, 27-го грудня 1959
в залі Української Централі — 180 William St.
ПОЧАТОК — в год. 7:00 вечора.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В АМЕРИЦІ під мистецьким керівництвом **ЙОСИПА ГІРНЯКА**

відзначає **ЮВІЛЕЙНИЙ РІК Гетьмана ІВАНА МАЗЕПИ** кадрами мистецького слова:

„ЛЮДИНА І ГЕРОЙ" (ЛІТЕРАТУРНІ ОБРАЗИ ІВ. МАЗЕПИ). МОНТАЖ ІЗ ТВОРІВ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

- Постава — **О. ДОБРОВОЛЬСЬКОЇ**
- Автор супровідного слова — **Ю. ЛАВРИНЕНКО**
- Музичний супровід — **СТУДІЇ УТА**

На цю оригінальну виставу запрошується ВШ. Громадянство, Молодечі Організації, Пластову і Шкільну Молодь.

Короткі Вістки

● **В Іраку** від 6-го січня нового року політичні партії знову дістануть право леґальної діяльности. Комуністи, не звертаючи уваги на заборону влади, не припиняли своєї діяльности. Диктаторський прем'єр Іраку Абдул Карім Кассім весь час, свідомо або несвідомо, фаворизує комуністів. До 6-го січня вияснитЬся, чи він дасть свою згоду на сформування нової партії „націоналістичної середини". Кажуть, ніби Кассім підтримує іракських „націонал-комуністів" у їх намаганні створити нову партію, незалежну від наказів з Москви.

● **Протиартретична і Проти-ревматична Фундація** остерігає проти шарлатанських ліків, які нібито успішно лікують ці недуги і на які американці витрачають щороку мільйони долярів. До цих знахурських ліків належать кольоровий алькоголь, порторіканський чай і кактусовий сок із Мехіко або „уранові" подушечки та рукавички. Ці останні, якщо дійсно були б радіоактивні, то були б навіть шкідливі для здоров'я, заявляють лікарі.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

АЛЛЕНТАВН, Па. — Бр. св. Арх. Михаїла, Відділ 147, повідомляє своє членсто, що **Річні** Збори відбудуться в неділю 20. грудня ц. р., в залі укр. прав. громади о год. 2-ій по пол. Обов'язком кожного члена прибути й вислухати звітів теперішнього уряду з цілорічного діловодства, взяти чинну участь в нарадах в дуже поважних справах та в виборах уряду на наступний рік. — Д. Рудакевич, предсідник.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Відділ 83, Тов. І. Франда, повідомляє своїх членів, що Річні Загальні Збори відбудуться в неділю 20. грудня ц. р., о год. 1-ій по пол., в Укр. Горож. Клюбі при 847 Френклин вул. Порядок нарад: відкриття зборів, вибір президії, відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів, звіти керівних органів і контр. комісії, дискусія над звітами, вибір нових керівних органів, внески, побажання і закриття. Членські вкладки будеться побирати перед зборами. Проситься всіх членів численно взяти участь у зборах та вписати своїх близьких в члени Союзу. Довгуючих членів проситься вирівняти залеглості. — Р. Карбівник, предс., С. Чорномаз, касир, С. Гавриш, секр.

ТАВНТОН, Масс. — Тов. ім. Тараса Шевченка, Відділ 122, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю 20 грудня ц. р., о год. 2-ій по пол., в Товариській залі, під ч. 14 Мейпл Евню. Проситься членів і членкинь прибути на означений час. Буде вибір уряду на рік 1960 та інші справи до полагодження. — Е. Василик, предс., В. Проніцький, касир, К. Сидзінський, секр.

ШИКАГО, Ілл. — Збори Б-ва св. о. Миколая, Відділ 106, відбудуться в неділю 20 грудня 1959 р., в Домі Відділів УНСоюзу 843 Н. Вестерн Евню, о год. 12.30 по — пол. Просимо членів і членькинь прибути, а особливо довгуючих членів, щоб вирівнали свої залеглості. Всі члени, які є довжні більше як 3 місяці, будуть суспендовані. — І. Лобойко, заст. предс., М. Попіль, касир, Г. Дацьків, секретар.

БЕТЛЕГЕМ, Па. — Бр. св. Димитрія, Відділ 288, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю 20 грудня ц. р., о год. 11-ій рано в церковній залі. Проситься усіх членів прибути і вирівняти свої вкладки. — А. Данилюк, предс., В. Заґвоський, касир, Д. Мушастий, секр.

ГАРТФОРД, Конн. — Управа Бр. св. Івана Хрестителя, Відд. 277, подає до відома своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в п'ятницю 18 грудня ц. р., у домівці Укр. Горож. Амер. Клюбу при 51-53 Вітмор Стріт, о год. 8-ій вечером. Побір вкладок до Союзу того ж дня від години 7-ої вечером. Управа Відділу взиває членів вирівнати вкладки за місяць грудень включно. В році 1960 святкувати буде наш Відділ 50-літній ювілей. Тому просимо членів вписувати своїх дітей в члени Відділу. Просимо членів приводити своїх знайомих і вписувати в члени УНС. — Управа.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ОГОЛОШЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗАКЛИК
Головної Канцелярії УНСоюзу
ДО ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

Зближається кінець року, а з ним і час, коли УНСоюз робить підсумки своєї цілорічної праці, та переводить замкнення усього діловодства. Щоб уможливити головній канцелярії УНСоюзу поробити замкнення на час, прохаємо Членів сплатити свої вкладки відділовим секретарям, а секретарів прохаємо прислати цього місяця членські вкладки скорше ніж це звичайно буває. Виказн і рахунки за місяць грудень вже вислані всім Відділам з виїмком тих, які не заплатили вкладок за місяць листопад. Зокрема закликаємо ці Відділи, які звичайно спізнюються з присилкою вкладок, прислати бодай у цім місяці грудні всі належности на час, так щоб головна канцелярія могла дістати всі вкладки НЕ ПІЗНІШЕ, як 30-го ГРУДНЯ. Щоб вкладки були зачислені на конто 1959 року, головний касир мусить депонувати їх в банках не пізніше, як до полудня 31-го грудня. Відділи, які не пришлють вкладок на час, будуть подані як довжники в річному звіті.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Тов. ім. Т. Шевченка, Відділ 42, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю 20. грудня ц. р., о год. 2-ій по пол., в УНДомі при 237 Говп Евню. На збори просимо прийти всіх членів, бо маємо рішати про важливі справи. З огляду на те, що в цей день св. Николай буде роздавати дарунки, збори почнуться точно. Просимо всіх вплатити і вирівнати свої вкладки, щоби можна було на час замкнути діловодство. — В. Марущак, рек. секр.

ГУДСОН, Н. Й. — Бр. ім. св. Йосафата, Відділ 477, повідомляє своїх членів, що Річні Збори відбудуться в неділю 20-го грудня ц. р., після Співаної Сл. Божої, в парохіяльній залі церкви св. Николая. На порядку: звіт за 1959 рік і вибір уряду на 1960 рік. Просимо, щоби всі були присутні. М. Мальсівський, предс., М. Кіцак, касир, П. Сиротюк, секр.

ВІЛІНҐ В. ВА. — Управа Відділу 212, повідомляє, своїх членкинь, що Річні Збори відбудуться в неділю 20 грудня ц. р., по другій Службі Божій, в церковній залі під ч. 42 Якоб Стр. — К. Медвідь, предс., М. Кидлак, касир, К. Бліщ, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. — Тов. Укр. Січ, Відділ 59, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться вНеділю 20. грудня ц. р., в УНДомі під ч. 500 Галет вул., точно о год. 2-ій по пол. Проситься всіх членів довжників вирівняти свої залеглости, бо контрольна комісія має провірювати всі книги на річні збори. — Річні Збори відбудуться дня 17-го січня 1960. Порядок: звіт контрольної комісії, вибір управи на 1960, зміна статуту, спільний баль і пікнік. Присднюйте нових членів до УНСоюзу. — В. Венгринович, предс., В. Сливінський, кас., М. Галькевич, секр.

З великим смутком повідомляємо Членів нашого Т-ва і все Громадянство, що в дні 13-го грудня 1959 року, за Волею Всевишнього, навіки закрив очі невтомний працівник на народній ниві, бувший голова Т-ва УРШ і активний член багатьох Товариств і Організацій,

д-р ЮЛІЯН ГРАБОВИЧ

Похоронні обряди почалися Парастасом у вівторок, дня 15-го ц. м., в год. 8.00 веч. в каплиці похоронного заведення п. Маркевича, при Трумбул вул в Ню Гейвені, Конн.

В середу, 16-го ц. м. Тіло Покійного з цього ж заведення відпроваджено до церкви св. Михаїла, при Джордж вул., в год. 8:30 рано, звідтам на католицьке кладовище св. Лаврентія, на вічний спочинок.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА УРШ
ім. МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО
в Ню Гейвені, Конн.

Ділимося сумною вісткою, що дня 13-го грудня 1959 р. відійшов у вічність, на 55-му році життя, наш жертвенний Член Контрольної Комісії

д-р ЮЛІЯН ГРАБОВИЧ

На ці сумні ПОХОРОННІ ОБРЯДИ всіх своїх Членів запрошує

УПРАВА УНДОМУ в НЮ ГЕЙВЕНІ, Конн.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **ІВАННИ ГОЙ** складає — 15.00 дол. на Ялинку дітям-залишенцям в Австрії

УПРАВА „САМОПОМОЧІ" в НЮАРКУ

● РОЗШУКИ ●

Микола СИДОР, народжений 1903 р. в селі Висоцько Вижне, пов. Турка, над Стриєм, пошукує свою рідню: матір — АННА МЕНЬО, вітчима — ІВАН МЕНЬО, брата ЮЗЬО (Йосип) МЕНЬО. Всі вони виїхали з Галичини до ЗДА ще до першої світової війни. Були в них ще діти, вже народжені в ЗДА. Мамине дівоче прізвище — Коліщак, з с. Либухора, пов. Турка, по першому чоловікові Сидор, а по другому Меньо. Вітчим також походив із с. Либухора. До 1938 р. жили вони в Шикаґо, Milwaukee Wis. 2. Згадану рідню прошу відізватися на адресу:

Fedir PASLON for Nicolau Sydor
221 Lilac Street
Syracuse 8, N. Y.

Пошукую СТЕФАНА ПЕРОН, зі села Смільник, пов. Ліско, який від 1940 року перебував у Німеччині на праці. Його пошукує його мати з дому. Хто знав би щонебудь про нього, прошу ласкаво писати на адресу:

Michael KOSIAK
5 Rock Ave., Auburn, N. Y.